

**Publieke consultatie: wijzigingen van het contract
van Toegangsverantwoordelijke (ARP-contract)
Toelichtingsnota**

Consultatieperiode: van 7/11/2016 tot 02/12/2016

Elia
November 2016

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel.....	2
Praktisch.....	2
Inleiding	3
1. Wijzigingen in verband met de invoering van de evenwichtsdienst voor energie van tertiaire regeling	3
1.1. Algemene context	3
1.2. Aanpassing van de definities.....	5
1.3. Gevolgen voor de verplichting inzake individueel evenwicht van de ARP's.....	6
1.4. Impact op de toewijzing aan de evenwichtspereimeter	6
1.5. Impact op de uitwisseling van gegevens	7
2. Toelichting bij de begrippen “CCP” en “shipping agent”	8
3. Opheffing van artikel 7§3 van de elektriciteitswet	8
4. Reorganisatie van de producten R3	9
5. Geen correctie van de evenwichtspereimeter voor het pilootproject R2 niet-CIPU.....	9
6. Varia	10

PRAKTISCH

Deze nota legt bondig de redenen voor de voorgestelde aanpassingen uit. Het document dat ter consultatie voorligt, is het ARP contract waarin de voorgestelde wijzigingen worden aangegeven via “track changes”. Deze consultatie heeft als doel om eventuele opmerkingen van de betrokken partijen te ontvangen. Het geheel aan reacties zal vervolgens aan de regulatoren worden overgemaakt in het kader van de officiële goedkeuringsprocedure voor de aanpassing van het ARP-contract.

Het is belangrijk om op te merken dat alle opmerkingen openbaar gemaakt zullen worden aan het einde van de consultatie tenzij de confidentialiteit ervan meegedeeld wordt door de respondent.

Opmerkingen met betrekking tot zaken die niet binnen de scope van deze raadpleging vallen, zullen niet in rekening gebracht worden door Elia.

Stakeholders hebben een periode van 4 weken om hun opmerkingen te bezorgen. De reacties dienen ingediend te worden **ten laatste 2 december 2016 om 18u00**.

De verschillende reacties moeten via e-mail worden verzonden naar het volgende adres: cs@elia.be

De ARP-contract dat ter consultatie voorligt, kan geraadpleegd worden op de website van Elia.

INLEIDING

De door Elia voorgestelde aanpassingen aan het contract van de toegangsverantwoordelijke (of het ARP-contract) zijn noodzakelijk opdat in 2017 de nieuwe evenwichtsdienst voor de regeling van de tertiaire energie (de “tertiaire control energy”) operationeel kan worden. Deze dienst werd ontwikkeld in het kader van het pilotproject BidLadder¹. Het ARP-contract wordt ook aangepast om rekening te houden met de wijze waarop de aanpassing van het onevenwicht in de perimeter van de betrokken ARP's moet gebeuren bij de levering van de ondersteunende diensten.

Als gevolg hiervan worden verschillende nieuwe concepten opgenomen in het ARP-contract: de rol van aanbieder van energie van tertiaire regeling; de rol van geassocieerde ARP aan deze aanbieder; de wijze waarop de evenwichtspereimeter wordt geïmpacteerd; de communicatie van informatie tussen de betrokken ARP's.

Elia maakt van de gelegenheid gebruik om het ARP-contract aan te vullen met nog andere punten:

- de alineëring van definities met de CACM-verordening²;
- de opheffing van artikel 7§3 van de elektriciteitswet, wat op verschillende plaatsen gevolgen heeft voor het ARP-contract;
- een verduidelijking in artikel 18;
- de ontwikkelingen betreffende het product R3;
- de regels die van toepassing zijn op de evenwichtspereimeter in het kader van het pilotproject R2 niet-CIPU.

1. Wijzigingen in verband met de invoering van de evenwichtsdienst voor energie van tertiaire regeling

Beoogde wijzigingen:

Artikelen 1, 10.1, 10.2, 11, 11.1.2 en 18

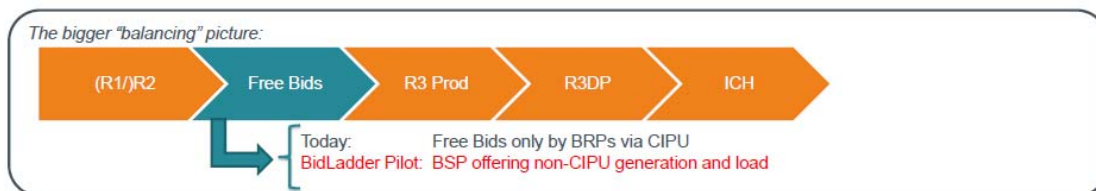
1.1. Algemene context

Het pilotproject BidLadder heeft tot doel een platform voor “free bids” te creëren waar vrije biedingen van flexibiliteit, afkomstig van de leveringspunten die aangesloten zijn op het Elia-net, mogelijk zijn. Deze zullen aan Elia worden aangeboden door Balancing Service Providers (die verschillende marktspelers kunnen zijn, zoals onafhankelijke aggregatoren, netgebruikers of ARP's), afkomstig van de niet-CIPU eenheden en productie aangesloten op het Elia-net.

---

¹ Zie de vele werkzaamheden in de Users Group in verband hiermee en de uitgewisselde documenten: http://www.elia.be/en/users-group/Working-Group_Balancing/Task_Force_BidLadder.

² De CACM-verordening of verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer.

In het actueel wettelijk kader zal het pilootproject BidLadder toegankelijk zijn voor twee types van leveringspunten:

- de leveringspunten van het Elia-net³ waar de BSP, de leverancier en de betrokken ARP's (ARP geassocieerd aan deze BSP en ARP verantwoordelijk voor de toegang op het betrokken leveringspunt) één en dezelfde partij zijn (het geval "Implicit flex");
- de leveringspunten van het Elia-net waar een bilateraal akkoord bestaat tussen de BSP en de leverancier en tussen beide ARP's om zich te onttrekken aan de regeling van energieoverdracht (het geval "opt out").

Gevolgen voor het ARP-contract

Elia stelt voor om in het ARP-contract de volgende aanpassingen te maken:

- Toevoeging van sommige definities in artikel 1 (Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden, Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden);
- De impact van de nieuwe rol van de ARP verbonden aan een Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden inzake individueel evenwicht van de ARP's (zie artikel 10.1) en voor de deelname van de ARP aan het reactief balancingmechanisme (zie artikel 10.2);
- De uitbreiding van de toepassing van de incentive correctie voor de energie van tertiaire regeling (zie artikel 11.1.2 (a));
- Toevoeging van de procedures voor informatie uitwisseling om counter balancing te vermijden (zie artikel 11.1.2 (a));
- Toevoeging van een nieuw artikel 11.1.2 (b) die de modaliteiten gerelateerd aan de primaire regeling bepaalt die initieel werd opgenomen als uitzondering op de regels bepaald in art. 11.1.2(a). Dit betreft een vormelijke aanpassing om art. 11.1.2.(a) leesbaarder te maken en de uitzonderingen af te zonderen van de algemene regels in de daarop volgende paragrafen (11.1.2 (c), 11.1.2 (d) et 11.1.2 (e));
- van een nieuw mechanisme van aanpassing (of niet) van de perimeter van de betrokken ARP's in geval van levering van de evenwichtsdienst voor de energie voor tertiaire regeling en de toepasselijke procedures van informatie-uitwisseling om effecten van "counterbalancing" te vermijden
- Verduidelijking van de impact van de levering van de evenwichtsdienst voor de energie van tertiaire regeling op de meetgegevens die Elia ter beschikking stelt van de betrokken ARP's (zie artikel 18).

³ i.e. het federaal transmissienet en het gewestelijk transmissienet.

1.2. Aanpassing van de definities

Beoogde wijzigingen:

Artikel 1

Introductie van het begrip “Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden” (hierna “aanbieder van energie van tertiaire regeling”):

De aanbieder van energie van tertiaire regeling is een marktrol of -functie die een marktspeeler op zich neemt. De notie “aanbieder van energie van tertiaire regeling” zal gebruikt worden in de artikels 1, 10, 11.1.2 (a), et 18.

Het woord “aanbieder” wordt verkozen boven het woord “leverancier”, daar dit laatste aanleiding kan geven tot verwarring met de leverancier van het product in de elektriciteitsmarkt.

De term leverancier wordt ook gebruikt in de definitie van leverancier van dynamisch profiel, namelijk R3DP (cfr. punt 4). Elia stelt dan ook voor om het concept “leverancier van dynamisch profiel” te vervangen.

Introductie van het begrip Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Aanbieder van energie van tertiaire regeling :

Overeenkomstig het derde principe dat de CREG heeft vastgesteld in haar studie over de middelen die moeten worden toegepast om de deelname aan de flexibiliteit van de vraag op de elektriciteitsmarkten in België te faciliteren (160503-CDC-1459) (hierna “de studie van de CREG”), moet een aanbieder van energie van tertiaire regeling de evenwichtsverantwoordelijkheid opnemen voor het evenwicht van de activering van de flexibiliteit die hij beheert.

Het marktmodel gebaseerd op de bestaande regelgeving, steunt op de centrale rol van de ARP. Tenzij dit marktmodel ingrijpend wordt gewijzigd, zou het niet te verantwoorden zijn dat sommige spelers kunnen ingrijpen op het evenwicht van het net bij gebrek aan de creatie van een specifieke ARP voor de dienstverleners van evenwicht.

Elke aanbieder van energie van tertiaire regeling moet een ARP aanwijzen voor elk leveringspunt dat op hem betrekking heeft (zonder dat het om dezelfde ARP moet gaan voor elk van deze punten). Hij mag ook zelf ARP zijn, en in dit geval neemt hij beide rollen op zich.

Het is dus nodig het begrip “ARP verbonden aan een aanbieder van energie van tertiaire regeling” te introduceren, daar het zal worden gebruikt in de artikelen 10, 11.1.2 (a) en 18⁴.

---

⁴ Op te merken valt dat de verschillende rollen die een ARP op zich kan nemen, worden beschreven in het toegangscontract (bijlagen 3, 3bis, 3ter, 9, 10, 11, 14bis van het toegangscontract); deze rol is hier verschillend, daar het niet de toegangshouder maar een dienstverlener van evenwicht is die hem aanwijst.

Aanpassing van de definitie van “Leveringspunt”:

Elia stelt ook voor om de definitie van “Leveringspunt” te herzien, daar ze niet langer beantwoordt aan de evoluties van de evenwichtsdiensten. Het toepassingsgebied van de definitie omvat vandaag de “flexibiliteits- of onderbreekbaarheidsdiensten”, terwijl het Leveringspunt in de toekomst ook zal worden gebruikt voor de evenwichtsdienst. Het woord “flexibiliteit” wordt vervangen door “balancing”. Er dient wel gepreciseerd dat de Leveringspunten ook betrekking hebben op de “strategische reserve door een reductie van het vermogen”.

1.3. Gevolgen voor de verplichting inzake individueel evenwicht van de ARP's

Beoogde wijzigingen:
Artikelen 10.1 en 10.2

Elia stelt voor een nieuwe paragraaf toe te voegen aan artikel 10.1, om erop te wijzen dat een onevenwicht zich ook kan voordoen binnen de evenwichtspereimeter van de ARP, in zijn rol als ARP verbonden aan aanbieder van energie van tertiaire regeling, dat vervolgens – zoals elk onevenwicht – wordt behandeld tegen het onevenwichtstarief.

Wat betreft artikel 10.2 is het nodig erop te wijzen dat een ARP verbonden aan aanbieder van energie van tertiaire regeling niet mag deelnemen aan de globale doelstelling van behoud van het evenwicht in de regelzone voor het deel van zijn perimeeter dat verbonden is met zijn activiteit van ARP verbonden een aanbieder van energie van tertiaire regeling.

1.4. Impact op de toewijzing aan de evenwichtspereimeter

Beoogde wijziging:
Nieuw artikel 11.1.2 (a)

Het artikel 11.1.2 (a) herneemt de regels voor notificatie aan de ARP. In het kader van de activatie van levering van tertiaire energie (afkomstig van niet-CIPU eenheden) door Elia, wordt de ARP verantwoordelijk voor het betrokken leveringspunt steeds op de hoogte gebracht van de activatie van de flexibiliteit in zijn portefeuille.

Ten laatste binnen het kwartier volgend op het begin van de activatie stuurt Elia een eerste kennisgeving naar de ARP verantwoordelijk voor de betrokken leveringspunten. Die kennisgeving bevat het gevraagde flexibiliteitsvolume per leveringspunt, geaggregeerd per ARP, op basis van de niet-gevalideerde informatie die door de aanbieder van energie van tertiaire regeling aan Elia ter beschikking wordt gesteld. De ARP kent aldus de geraamde impact op zijn portefeuille, wat toelaat de “counterbalancing” te vermijden.

Een tweede kennisgeving wordt ook voorzien: uiterlijk binnen het kwartier dat volgt op het einde van de activatie stuurt Elia een tweede kennisgeving naar de ARP. Ze bevat het

flexibiliteitsvolume dat werd geactiveerd per leveringspunt, geaggregeerd per ARP, op basis van de niet-gevalideerde informatie die door de aanbieder van energie van tertiaire regeling aan Elia ter beschikking wordt gesteld. Aldus kennen de betrokken ARP's de geraamde impact op hun portefeuille, wat toelaat de "counterbalancing" te vermijden.

1.5. Impact op de uitwisseling van gegevens

Beoogde wijziging:

Artikel 18

De communicatie van de geaggregeerde en gevalideerde (of niet) meetgegevens heeft geen impact op de evenwichtsdienst voor de energie van tertiaire regeling vermits deze gegevens niet gewijzigd worden.

Elia stelt echter wel voor om de inhoud van artikel 18 uit te breiden, om te specificeren dat de betrokken ARP's maandelijks de gegevens betreffende de waarde van het onevenwicht krijgen dat dient voor de financiële regeling binnen hun respectievelijke onevenwichtspereimeter. Dit gebeurt overeenkomstig de bestaande processen die voortaan worden beschreven in dit artikel (zie punt 4 van de nota).

Op te merken is dat de aanpassingen van de onevenwichtspereimeters steeds worden doorgevoerd op portefeuille-niveau en dat er geen informatie betreffende de leveringspunten zelf wordt verstrekt met als doel de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige informatie te beschermen.

Elia stelt ook voor om de scope van de titel van dit artikel uit te breiden om beter de inhoud van het artikel weer te geven.

In navolging van recente vragen ter verduidelijking van de CDS-beheerders binnen de Users' Group, stelt Elia voor om de eerste en laatste paragraaf van art. 18 aan te vullen. Dit laat toe om de te verduidelijken dat verschillende regels van toepassingen zijn voor de gevallen beschreven in de 1ste en laatste paragraaf.

In de 1ste paragraaf gaat het enkel om de toegangspunten die rechtstreeks zijn aangesloten op het Elia-net, terwijl de laatste paragraaf betrekking heeft op de mededeling van de meetgegevens betreffende de CDS-toegangspunten die zijn aangesloten op een Gesloten Distributienet (die worden beschreven in de bijlage 14 van het toegangscontract en in de technische reglementen voor de elektriciteitsdistributie).

2. Toelichting bij de begrippen “CCP” en “shipping agent”

Beoogde wijziging:

Artikel 1

Zoals de VREG heeft opgemerkt⁵, moeten de begrippen “CCP” (centrale tegenpartij) en “shipping agent” perfect afgestemd worden met dezelfde concepten als gedefinieerd in de netwerkcode CACM (artikel 2, nr. 42 en 43).

De voorgestelde wijzigingen hebben tot doel de officiële terminologie zoals gebruikt in de Europese verordening en in het ARP-contract op elkaar af te stemmen. Het ARP-contract zal preciseren dat de “CCP” en de “shipping agents” veeleer “entiteiten” dan rechtspersonen zijn.

3. Opheffing van artikel 7§3 van de elektriciteitswet

Beoogde wijzigingen:

Artikelen 1, 11.1.2 (d), 12.2.1§4, 16.5

Bijlagen: bijlage 3 (voetnoot) en bijlage 5, punt 1.2 §5

De wijziging van de elektriciteitswet van 21 juli 2016 wijzigt de ondersteuning van de offshore windenergie-productie⁶, door het mechanisme van het contract van aankoop-verkoop van elektrische energie en van beheer van de productieafwijking, georganiseerd door artikel 7 § 3 van de wet, op te heffen. Voor het ARP-contract leidt deze opheffing ertoe dat de regels ter uitvoering van dit mechanisme in het ARP-contract moeten worden geschrapt, zodat de klassieke regels toepasselijk worden voor de offshore windenergie-productie.

In de praktijk stelt Elia de volgende wijzigingen voor:

- Artikel 1: schrappen van de definities “Voorspelling van de productie van energie” (of “Energy Production Forecast”) en “Regels Productieafwijking” (of “Production Deviation Rules”);
- Artikel 11.1.2 (d): schrappen van de beschrijving van het mechanisme “productieafwijking”;
- Artikel 12.2.1§4: schrappen van de aanvullende regels inzake nominatie van de productieafwijking;
- Artikel 16.5: schrappen van de vergoeding bedoeld door de Regels Productieafwijking
- Bijlage 3 waarvan de voetnoot verwijst naar de aanpassing van het onevenwicht;
- Bijlage 5, punt 1.2 §5: schrappen van de regels betreffende de procedure voor nominatie.

⁵ Beslissing van de VREG (BESL-2016-06) genomen ter gelegenheid van de vorige vraag tot wijziging van het ARP-contract.

⁶ Wet van 21 juli 2016 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wat betreft de wijziging van het systeem voor de toekenning van groenestroomcertificaten voor elektriciteit geproduceerd overeenkomstig artikel 6, de financiering van de onderzeese kabel en de productieafwijking, verschenen in het Belgisch Staatsblad op 26 september 2016.

4. Reorganisatie van de producten R3

Beoogde wijzigingen:

Artikel 1, nieuw artikel 11.1.2 (d)

De producten die verbonden zijn met de dienst van tertiaire controle evolueren op globale wijze. Vanaf 1 januari 2017 zullen de producten R3productie en R3DP vervangen worden door de producten R3standard en R3flex dewelke toegankelijk zullen zijn voor CIPU-alsook niet-CIPU-eenheden. Deze evolutie sluit aan bij de wens om de ondersteunende diensten technologieneutraal te maken.

			2017: product opening		
	CIPU	Non CIPU		CIPU	Non CIPU
Standard product	R3 Prod (€)	-	→	R3 Standard (€)	R3 Standard
Specific products (limited energy)	-	R3DP ICH (€)		R3 Flex (€)	R3 Flex ICH (€) ⁽¹⁾

⁽¹⁾ 2017= last year of ICH

Elia stelt voor om het benaming “Leverancier van dynamische profielen” te vervangen door een meer generiek begrip door aanbieder van vermogen van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden. De notie “leverancier van dynamische profielen” wordt dus geschrapt.

Elia stelt ook voor om in een nieuw artikel 11.1.2 (d) te verwijzen naar de naam van de dienst die wordt aangeboden door de aanbieder van vermogen van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden, zoals ook het geval is voor de andere paragrafen van dit artikel.

Vermits er een nieuwe terminologie van technische eenheid wordt gebruikt⁷, niet te verwarren met het begrip “productie-eenheid”, stellen we voor dit nieuwe begrip te definiëren in artikel 1 van het contract.

5. Geen correctie van de evenwichtspereimeter voor het pilootproject R2 niet-CIPU

Beoogde wijziging:

Nieuw artikel 11.1.2 (e)

Om een duidelijk kader te creëren voor de gevolgen van het pilootproject R2 niet-CIPU voor de evenwichtspereimeter van de betrokken ARP's stelt Elia voor om een nieuw artikel

⁷ De GFA R1 definieert dit begrip als volgt: “A resource connected within the Control Area of ELIA or another TSO participating in the Regional Procurement Platform, able to provide the Primary Control Power service and having been prequalified as such. In the ELIA Control Area, it can be a Non-CIPU Technical Unit (subject to the terms and condition of this General Framework) or a CIPU Technical Unit (subject to the terms and conditions of a specific general framework).”

11.1.2 (e) toe te voegen aan artikel 11. Dit artikel zou slechts tijdelijk toepasselijk zijn meer bepaald gedurende de effectieve looptijd van het project.

Het lijkt dan ook nodig te bepalen dat, indien Elia aan een aanbieder van evenwichtsdiensten vraagt om flexibiliteit te activeren in het kader van het pilootproject R2 niet-CIP, de evenwichtssperimeter niet wordt gecorrigeerd voor de duur van de wijziging of de onderbreking.

Elia verbindt zich er ook toe de ARP's die binnen hun evenwichtssperimeter gevolgen zouden kunnen ondervinden ten minste 15 kalenderdagen vóór de start van de effectieve start van het pilootproject en 15 kalenderdagen vóór het einde van de operationele periode van het pilootproject te informeren.

6. Varia

Beoogde wijzigingen:

Artikelen 1, 11.1.2 (c)

Bijlagen 5 en 6

Elia stelt voor de definitie van het concept “Interne energieoverdracht Day Ahead” te verbeteren teneinde te aligneren met de definitie die wordt gebruikt van het begrip “Interne energieoverdracht Intraday”.

Verder stelt Elia voor de verwijzingen naar het CIPU-contract in de tekst en de bijlagen te harmoniseren:

- het woord “contract” niet met een hoofdletter schrijven, daar het niet wordt gedefinieerd in de artikelen 11.1.2 (c);
- stelselmatig gebruik van de afkorting CIPU die goed gekend is in de bijlagen 5 en 6, alsook in de tekst van de algemene voorwaarden.